

TKG praznuje 55 let dela

V dveh temeljnih organizacijah proizvajajo varnostne pasove za avtomobile in kovinsko galanterijo

Tovarna kovinske galanterije je za vidne uspehe pri razvijanju produktivnosti, vključevanje v mednarodno delitev dela in izvozna prizadevanja dobila letos nagrado občine Ljubljana Bežigrad. V okviru prireditve ob občinskem prazniku so slavili 55-letnico. Že leta 1927 so v Trnovskem pristanu v tovarni inž. Vladimirja Stareta pričeli s proizvodnjo okrasne kovinske galanterije, avgusta 1931 so se preselili v opuščene delavnice ob Topniški ulici, leta 1965 pa v sedanje prostore ob Slovenčevi ulici.

Se nekaj prostora je ob tovarni, tako da se bodo v časih, ugodnejših za naložbe, lahko še razširili.

Danes je v ljubljanski temeljni organizaciji 254 delavcev, v Šmarjah pri Kopru jih dela 215, 55 pa jih je v skupnih službah. Proizvodni program obsega varnostne pasove in kovinsko galanterijo za oblačilno, obutveno in drugo industrijo. Realizacija je znašala lani 492 milijonov dinarjev, od tega je bil delež varnostnih pasov 45 odstotkov. Lani so kljub težavam pri preskrbi z re-promateriali dosegli ugoden poslovni rezultat. Povečal se je fizični obseg proizvodnje, zmanjšali so porabo režijskih materialov, bistveno je manjši izmet, boljše pa je tudi kakovost izdelkov.

V pogovoru z direktorjem ljubljanske temeljne organizacije Vincom Mrzlikarjem smo izvedeli, da ob letošnjem praznovanju 55 letnice Tovarne kovinske galanterije slavnostno predajajo namenu nekaj novih objektov. V Šmarjah je to dvoetažna proizvodna hala, ki bo

služila za montažo in kontrolo v proizvodnji varnostnih pasov. Nekaj novosti pa je tudi v Ljubljani: najpomembnejša je nova galvan-ska proga, ki bo namenjena predvsem za dela za varnostne pasove – doslej namreč s kooperanti zaradi slabe kakovosti niso bili najbolj zadovoljni. Novo progo je postavila Plama iz Podgrada in je avtomatsko krmiljena z mikroprocesorjem. Hkrati so posodobili tudi staro galvan-sko progo, obnovili pa so še orodjarno in jedilnico ter tako izboljšali delovne pogoje.

Varnostne pasove so pričeli izdelovati že leta 1970 – takrat so jih pravzaprav le sestavljali, prava proizvodnja pa je stekla v letu 1977. Direktor delovne organizacije Franc Kovačič je poudaril pomen te proizvodnje za tovarno, saj grede večinoma v izvoz, francoskemu Citroënu, prodajajo pa jih tudi TAS v Sarajevu. Vse strožje zahteve zahodnega trga glede varnosti pa postavljajo pred delavce Tovarne kovinske galanterije velike naloge, saj morajo skrbeti za kakovost proizvodov ter neprestano spremljati razvoj v svetu.

S. D.

RAZSTAVA GRAFIK IN RISB

V počastitev občinskega praznika in dneva borca so v Zavodu za rehabilitacijo invalidov odprli razstavo grafik in risb likovnih umetnikov Janeza Bernika, Jožeta Cluše, Andreja Jemca in Bineta Roglja. Avtorji so dela z razstave poklonili Zavodu za rehabilitacijo invalidov. Razstavo je odprl generalni direktor Zavoda Bojan Zavašnik, ki je spregovoril o pomenu in humanosti te razstave. V imenu razstavljalcev je navzoče pozdravil predsednik društva likovnih umetnikov Slovenije Jože Cluše. Savo Sovre, akademski slikar in docent likovne akademije, je na violini zaigral Bachova dela. Svečanosti so se udeležili predstavniki krajevne skupnosti, občine, mesta Ljubljana, delavci zavoda in pacienti.

Foto: D. R.

COMMERCE PRAZNUJE 30-LETNICO

Mnogo več kot zgolj zastopniki

Razvijajo višje oblike sodelovanja med domačimi in tujimi partnerji: od skupnih vlaganj do dolgoročnega poslovno-tehničnega sodelovanja

Commerce praznuje tri desetletja dela. Časi se spreminjajo: namesto pogovorov o uspešni poti, o dosežkih v razvoju, o preteklosti, se je beseda v pogovoru z direktorjem Ferdinandom Volovcem in sodelavci veliko bolj sukala pri sedanjosti in načrtih. Današnji gospodarski položaj nedvomno ni lahek, dobre poslovne poteze v preteklosti, odgovorno delo in realni cilji pa so porok za uspešen jutri.

Začelo se je 9. julija 1952, danes je v treh temeljnih organizacijah (Investicijska oprema, Reprodukcijski materiali in Proizvodnja pogonsko transportnih trakov) ter delovni skupnosti skupnih služb 279 zaposlenih, od tega jih 105 izpolnjuje pogoje za delo v zunanji trgovini.

Razmeroma zgodaj so delavci Commerce spoznali, da je doba oblike klasičnega zastopnika minila in da je na tem področju treba ubrati nova pota. Zato so se že veliko pred sprejetjem nove ustave in zakona o združenem delu začeli povezovati s proizvodnimi organizacijami združenega dela ter z njimi združevati delo in sredstva na samoupravni osnovi. Naštetimo le nekaj primerov:

- z ribniškim Rikom so združili sredstva, zagotovili so sovlaganje tujega partnerja in nastala je temeljna organizacija Ricomag, ki proizvaja vibracijske valjarje in druge stroje, ki jih naša gradbeno operativna zelo ceni, prodajajo pa jih tudi v vzhodne države;

- že leta 1972 so Commerce, Jub in tuji partner Rohm and Haas ustanovili mešano podjetje Yugocryl, ki proizvaja akrilate, prepotrebno surovino za našo kemično industrijo;

- z delovno organizacijo JUB in nigerijskim partnerjem so ustanovili jugoslovansko nigerijsko družbo DANJUB za proizvodnjo disperzijskih barv v Nigeriji – s tem so se dodatno aktivno vključili v mednarodno delitev dela;

- višje oblike sodelovanja pa so razvili tudi z delovnimi organizacijami TOK Ilirska Bistrica, BIS Split, Fagrum Smederevo, Jelšingrad Banja Luka, Tovarna dušika Ruše, Javor Pivka, Gradis Ljubljana in še z nekaterimi.

Iz teh podatkov je razvidna tudi prihodnja naravnost razvojnega programa te delovne organizacije: denar, ki ga ustvarijo, vračajo v proizvodnjo in s tem ustvarjajo možnosti njene kvalitetne širitve.

Ob tem pa vendarle ne zanemarjajo svoje osnove dejavnosti – zastopanja tujih firm. Ko se je naša družba usmerjala v krepke omejitve pri uvozu surovin in reprodukcijskih materialov, je bil za Commerce na nek način to dodatna vzpodbuda za še boljše delo. Na področju zastopanja so dosegli visoko stopnjo organiziranosti dela ter ustvarili primerno materialno osnovo za pogoje delovanja, hkrati pa je program zastopanja tak, da ga naše gospodarstvo nujno potrebuje. Proizvajalcev nekaterih repromaterialov in opreme za kemično, lesno, tekstilno, strojno in drugo industrijo v Jugoslaviji ni in le Commerce s svojo po vsej domovini in široko po svetu razporejeno mrežo, zagotavlja prepotrebne materiale in opremo naši industriji.

Nekaj besed velja spregovoriti tudi o njihovi proizvodni temeljni organizaciji, ki se prav v teh dneh seli v novo proizvodno halo v Dolu, ki so jo zgradili v celoti s svojim denarjem. Tam bodo kot ekskluzivni proizvajalci na svetu, v boljših pogojih kot doslej, izdelovali posebna pogonska jermena po »know-how«² pogodbam z zahodno-nemško firmo Ernst Siegling. Vsa ta jermena izvažajo in tako zagotavljajo devize za nakup ostalih pogonskih transportnih trakov, ki so nepogrešljivi pri racionalizaciji notranjega transporta v praktično vseh vejah industrije.

S. D.

30 let Commerce – Kot zastopniška delovna organizacija so sprva skrbeli predvsem za ponudbo blaga tujih proizvajalcev na jugoslovanskem trgu. Ob ocenjevanju razvoja jugoslovanskega trga pa so si prizadevali razviti vse možne oblike sodelovanja z domačimi organizacijami združenega dela. Zagotovili so več povezav domačih organizacij združenega dela s tujimi firmami prek višjih oblik sodelovanja: od skupnih vlaganj do dolgoročnega poslovno-tehničnega sodelovanja. Svojo tridesetletnico so proslavili v sklopu prireditve ob občinskem prazniku. Na sliki: razgovori članov kolektiva po slovesnosti v sodobni poslovni stavbi v Einspielerjevi ulici.

Foto: S. D.

ZBOR OBČANOV / 3

Tovarna kovinske galanterije je stara 55 let. Ob letošnjem jubileju so se zbrali delavci iz obeh temeljnih organizacij v Ljubljani in Šmarjah ter iz obrata v Litiji ter pred poslopjem tovarne za Bežigradom pričeli slavo. Na slovesnosti, ki so jo popestrili s kulturnim programom, so bili številni vidni predstavniki družbenopolitičnega življenja mesta in občine, med njimi tudi predsednica skupščine mesta Tina Tomlje. Po proslavi je sledilo tovariško srečanje na Homu pri Zasu. Ob jubileju so proslavili tudi izgradnjo nove galvan-ske proge, obnovo stare galvan-ske, orodjarne in jedilnice ter izgradnjo proizvodne hale v Šmarjah pri Kopru.

Foto: S. D.

PREDSTAVLJAMO LETOŠNJE OBČINSKE NAGRAJENCE

Prvi intervju Branka Doblška

BRANKO DOBLŠEK, šestindesetletni upokojenec in aktivni družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti Savsko naselje III., je letos prejel občinsko nagrado za posebne uspehe na področju samoupravljanja in delegatskih odnosov v krajevni skupnosti ter dolgoletno prizadevanje delovanje na področju družbenopolitičnih dejavnosti.

Takšnale suhoparna obrazložitve pa nam bolj malo pove o tem, kakšen človek je tovarš Branko, kako poteka njegov vsakdan in kaj vse bi v življenju še rad spremenil, dopolnil in naredil. Zato smo ga obiskali na njegovem domu.

»To je moj prvi intervju,«² je že na začetku pogovora opozoril. Kakšna škoda, pomislim ne hote, da prisluhnemo življenjskim zgodbam naših krajanov šele takrat, ko prejmejo kakšno priznanje ali nagrado za svoje dolgoletno delo, ki je prej vse skozi teklo mimo nas, ne da bi ga sploh opazili.

Tovariš Doblšek je začel svojo pripoved čisto od začetka. V Lešah pri Prevaljah je bil rojen v knapovski družini. Se se spominja revnega delavskega okolja, ki je v njegove mladostne misli že kmalu začrtalo odločnost, da se bo boril za socialne in politične pravice delavcev. Tudi njegov oče, borec za severno mejo, je bil zaradi svojega proletarskega prepričanja večkrat na cesti brez zaposlitve.

Po okupaciji je bila štiričlanska družina izgnana v Srbijo, v bližino Kruševca. Tovariš Branko se je tam s šestnajstimi leti in pol pridružil partizanom, najprej kot kurir obveščevalca, potem kot borec. Že takoj po vojni je postal oficir. Leta 1947, ko se je preselil nazaj v Slovenijo, pa se je zaposlil kot operativni delavec v organih za notranje zadeve, kjer je delal vse do upokojitve.

»Imel sem srečo, da sem dobil tako dobro ženo, ki je tudi sama aktivistka in komunistka, tako kot jaz,«² ne pozabi pohvaliti svoje življenjske družice. Kar lep dom sta si ustvarila. Sin in hči sta oba že pri kruhu in imata svoje družine. Vnučinja jima krajša proste popoldneve. »Le zdravje včasih malo pona-gaja,«² pravi tovarš Branko. Vsakega dela se loti s srcem, odločnostjo in zagnano, to pa se mora neke poznati.

Že trindvajset let je Branko Doblšek »desna roka«² svoje krajevne skupnosti. Kaj dela? Vse, od A do Ž, bi lahko rekel. Bil je med drugim že član sveta, tajnik in predsednik raznih družbenopolitičnih organizacij, tajnik, aktivni član Zveze rezervnih vojaških starešin, delegat v zboru krajevnih skupnosti. Občinsko nagrado je prejel predvsem zaradi uspešnega predsednikovanja komisiji za splošni ljudski odpor in družbeno samožaščito pri krajevni konferenci Zveze rezervnih vojaških starešin in za delo namestnika predsednika krajevne konference ZRVS. Temu plodnemu delu je posvetil tovarš Doblšek kar sedem let svojega življenja. Ni je bilo družbenopolitične akcije, na kateri ne bi sodeloval, od volitev, referendumov do akcij. Nič nas ne sme presenetiti. 13 let pa je bil tudi uspešen predsednik, tajnik ali član hišnega sveta. Tega obdobja se tovarš Doblšek tudi najraje spominja.

»Pri nas v bloku se ne bi zgodilo, da bi star človek več dni obležal bolan in zaprt v stanovanju, ne da bi kdorkoli vedel zanj,«² nam je dejal in povedal, da je med stanovalci na Majaronovi ulici zelo dobro razvita sosedska pomoč.

Kakšna je tista čarobna formula, kako pritegniti čimveč ljudi k delu in sodelovanju, ko pa se na vsakem koraku srečujemo z nezanimanjem, lenobo

Foto: V. P.

in nepripravljenostjo za skupinsko delo. »Ljudje morajo videti pred seboj jasen cilj neke akcije, ne pa praznih in puhlih besed,«² pravi Branko Doblšek. Zelo pomembna pa je tudi dobra informiranost stanovalcev. Hišni svet in družbenopolitični aktiv hiše na Majaronovi 2, 4 in 6 sta dve leti izdajala hišni informator in druga večja obvestila za vseh 80 stanovalcev. Kot velikokrat, pa se je tudi v tem primeru zataknilo pri denarju.

Podobno kot v hiši je tudi v krajevni skupnosti. Ljudi mora človek znati pritegniti k delu. »Z delitvijo nekdanje krajevne skupnosti Savsko naselje na tri nove smo pred leti sicer izgubili nekaj aktivnih ljudi,«² je dejal Branko Doblšek, a si bomo že opomogli. Predvsem od mladih si veliko obetamo. Želimo si tudi več pomoči iz občinskih strokovnih služb. Včasih bi kljub dobri volji in pripravljenosti za delo potrebovali kakšen nasvet.

Takšen je naš letošnji nagrajenec, tovarš Branko. Zdaj, ko je upokojen mu ostane več časa, da seže po dobri knjigi, gre na sprehod v naravo ali strelja z malokalibrsko in zračno puško. Zaupal nam je, da tudi ustvarja. »Pesmi pišem,«² je povedal. Socialne, protestne – med njimi je tudi taka proti birokratizmu – in lirске. Teh slednjih je največ. Tovariš Branko je zelo čustven človek.

VIDA PETROVČIČ